

HIM-nytt

for hyttefolket

Nyheter og informasjon fra **Haugaland Interkommunale Miljøverk IKS** våren 2014 **INFORMASJON**

HIM gjør det lett å være miljøvennlig – også på hytta!

1) HENTEORDNINGEN

HIM innførte kildesortering av plastemballasje, matavfall og papiravfall for alle hytter for noen år tilbake. I tillegg har HIM en rekke returpunkt for glass- og metallemballasje. Kildesorteringsordningen ble etablert fordi det er langt mer miljøvennlig å lage nye produkter av gjenvunnet materiale, enn av jomfruelige råvarer. Statistikken fra fjoråret viser at folk blir stadig flinkere å sortere, og i 2013 ble hele 58,5% av avfallet sortert ut fra restavfallet!

Dessverre kildesorterer ikke alle (på hytta)... HIM ser at enkelte "tar ferie" fra kildesorteringen i ferien. Da ordningen er dimensjonert ut fra at avfallet skal kildesorteres, vil manglende sortering ofte føre til overfylte beholdere. Grovt sett har husholdningsav-

fallet følgende sammensetning i volum; $\frac{1}{4}$ papiravfall, $\frac{1}{4}$ matavfall og $\frac{1}{4}$ plastemballasje. Om en ikke kildesorterer benytter en altså bare en liten del av ordningens samlede kapasitet!

Det er også viktig at beholderne bare benyttes til den avfallstypen de er beregnet for. Dersom det f.eks. er kastet annet avfall oppi beholderen for papiravfall kan denne ikke tømmes av renovasjonsbilen som henter inn papiravfall og plastemballasje (renovasjonsbilene har to avfallskammer). Dette fører til opphopning av avfall, lukt, manglende kapasitet og forsøpling som en følge av at ordningen «går i stå».

Nå deler HIM ut matavfallsposer og plastsorteringssekker

Samtlige hytteabonnenter i HIM-området får utlevert en pakning med matavfallsposer og en rull med plastsorteringssekker. Utleveringen skal være ferdig før påske. Poser og sekker legges oppå, eller like i nærheten av dine avfallsbeholdere. Ta kontakt med vertskommunen din eller HIM dersom du ikke har fått. De som i tillegg ønsker matavfallsbøtter kan få dette ved å henvende seg til HIM eller til service/kundesenter i egen vertskommune.

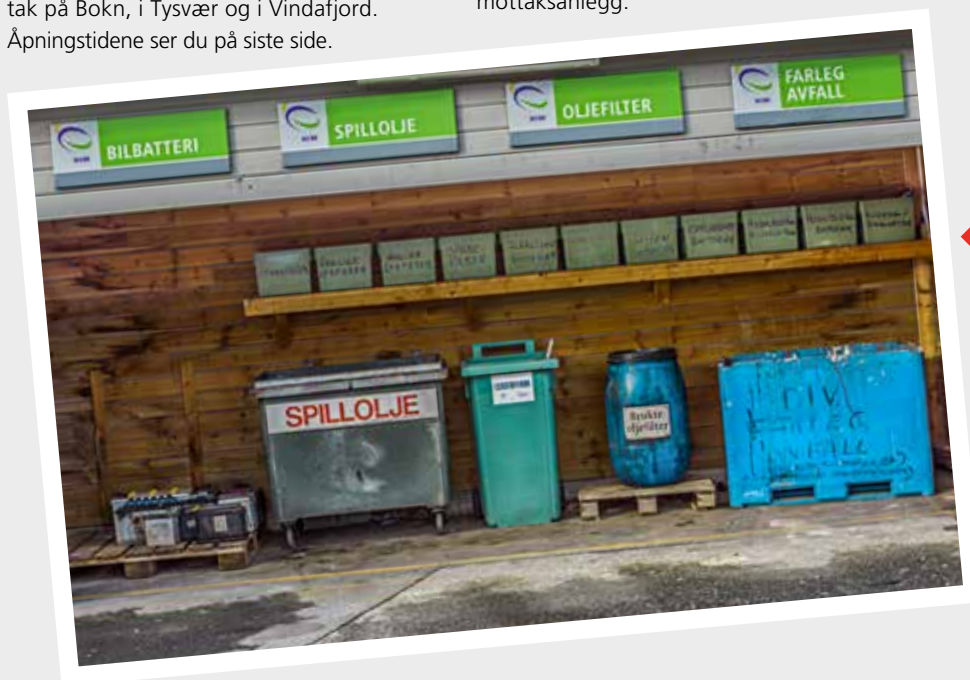
2) BRINGEORDNINGEN

Grovavfall (møbler, bygge- og riveavfall, barnevogner, større pappesker osv.), elektrisk og elektronisk avfall (EE-avfall), hageavfall og farlig avfall skal leveres til ett av HIM sine betjente mottak: Årabrot i Haugesund, Toraneset i Vindafjord eller på Tongane i Etne. I tillegg har HIM et mobilt avfallsmottak på Bokn, i Tysvær og i Vindafjord. Åpningstidene ser du på siste side.

Farlig avfall er alle stoff som er faremerket: giftig, miljøskadelig, helseskadelig, etsende, brannfarlig osv.

Dersom slike stoff ikke sorteres ut og håndteres separat representerer de en alvorlig fare for mennesker, helse eller miljø. Farlig avfall skal leveres til et av HIM sine betjente mottaksanlegg.

Dette er gratis. EE-avfall inneholder også ofte farlig avfall og skal derfor leveres til gjenvinning. Dette kan du levere gratis til HIM eller forhandler av tilsvarende produkt.

Kildesortering sparer miljøet og gir bedre plass i beholderen!

HIM

Kompostprodukter

HIM produserer næringsrike kompostprodukter av lokalt matavfall ved vårt komposteringsanlegg på Toraneset. Prosessen er nøye overvåket, og produktet er godkjent av Mattilsynet. Tilbakemeldingene på produktene er gode og i tillegg er prisen uslåelig!

I disse dager jobber HIM med den siste kvalitetskontrollen og regner med å ha **HIM-MATKOMPOST** og **HIM-HAGEJORD** klar for salg i løpet av april.

Kom og kjøp!!

HIM-MatKompost for bed og kjøkkenhage

HIM-HageJord for etablering / vedlikehold av plen

HIM Haugaland Interkommunale Miljøverk IKS tlf.: 52 76 50 50 post@him.as www.him.as

Riktig sortering omgjør avfallet til en viktig råvare!

Noen avfallsfraksjoner som f.eks. stålskrap og papir har i dag positiv verdi. Videre betaler alle en emballasjeavgift hver gang vi kjøper en vare som er innpakket. Emballasjeavgiften gjør at HIM får litt betalt bl.a. for plastemballasje. Det er også langt rimeligere å kompostere matavfallet enn å forbrenne det. I forbrenningsanlegget betaler HIM per kilo og matavfall er tungt!

Når du kildesorterer eget avfall gir du altså avfallet positiv verdi, eller reduserer behandlingskostnaden. Dette gjør igjen at vi kan holde renovasjonsavgiften lav.

Det er i dag et økende fokus på at kilde-sortert avfall er en ettertraktet råvare som benyttes til produksjon av nye varer. Bl.a. benytter papirfabrikken som gjenvinner vårt papir utelukkende sortert papiravfall i sin produksjon av ny pappemballasje og HIM produserer prima kompost (gjødsel) av ditt og mitt matavfall.

Det er derfor svært viktig at råvaren vi sender til gjenvinning har en god kvalitet. Dersom råvaren også inneholder annet avfall vil HIM få avvik og mindre betalt. I verste fall må vi betale for alternativ behandling, noe som medfører økte behandlingskostnader istedenfor en inntekt.

For at avfallet skal kunne gjenvinnes er det altså svært viktig at det sorteres riktig!

Når du kildesorterer må du være obs på ordet EMBALLASJE!

Det er viktig å merke seg at det bare er emballasje som skal leveres til gjenvinningsordningen for glass- og metallemballasje og for plastemballasje.

Hvorfor det?

Svar 1) **Gjenvinningsprosessen;** Det finnes ulike typer glass, og ikke alle er like lette å gjenvinne. Ildfast glass har f.eks. et svært høyt smeltepunkt, og kan derfor medføre

store problemer i gjenvinningprosessen. Det samme gjelder f.eks. stentøy, porselen, spillfliser osv.

Svar 2) **Finansieringsordningen.** Vi betaler en emballasjeavgift når vi kjøper en vare som er innpakket. Dette finansierer gjenvinningsordningen.

Dersom vi f.eks. sender plastleker og stekepanner til gjenvinning gjennom disse ordningene vil vi få avvik. Grønt Punkt Norge har vært på kvalitetskontroll hos HIM flere ganger de siste årene, og alle leveranser av avfallsbasert råstoff som HIM sender til gjenvinning blir kontrollert når de kommer til gjenvinningsanlegget.

SYLTETØYGLASS BLIR IKKE TIL KOMPOST!

HIM lager prima kompost av ditt matavfall. Komposten kan du kjøpe rimelig hos HIM. Denne er f.eks. svært godt egnet som gjødsel i rosebedet eller kjøkkenhagen.

Matavfallet ditt er altså en viktig råvare i et lokalt produsert gjødsel- og jordforbedringsprodukt. Også her er det viktig at en tenker at denne råvaren ikke skal inneholde fremmedlegemer som f.eks. plastposer, hermetikkbokser og syltetøyglass. Selv om komposten blir siktet etter kompostering greier vi ikke å få ut alle små plastbiter o.l.

VÅRE ABONNENTER UTGJØR ALTSÅ FØRSTE LEDD I EN SVÆRT VIKTIG KVALITETSSIKRINGSPROSESS FOR Å SIKRE ET BRA SLUTTPRODUKT!

HVORDAN DU LEKER ER OPP TIL DEG

HVOR DU KASTER DE ØDELAGTE LEKENE ANGÅR OSS ALLE

Elektriske leker, lyspærer, kabler og ledninger - miljøgifter finnes i mer enn du tror. Husk å sortere riktig.

sortere.no

Litt enkel opparbeiding av samleplassen skader ikke...

En del steder er det utfordrende å finne en passende plassering av avfallsbeholderne. Litt enkel opparbeiding kan derfor anbefales.

Iht. renovasjonsforskriften er bruk og plassering av avfallsbeholdere abonnentens ansvar. Dette gjelder også dersom flere abonnenter deler felles beholdere. Ofte er det ikke så mye som skal til; en kommer ofte langt med noen planker og litt grus. HIM yter etter søknad støtte til slik opparbeiding.

klipp ut

ÅPNINGSTIDER

Årabrot Miljøpark

Mandag, tirsdag,
torsdag og fredag 08:00-15:00
Onsdag 08:00-19:00
Lørdag 09:00-14:00

Toraneset Miljøpark

Mandag, tirsdag,
onsdag og fredag 08:00-15:00
Torsdag 08:00-19:00
Lørdag 09:00-14:00

Etne Miljøstasjon

Mandag og onsdag 15:00-19:00
Lørdag (26/4, 3/5,
10/5, 4/10 og 11/10) 09:00-14:00

Mobile mottak:

Muslandsvåg ved tidl. butikk, Tysvær	Lørdag 5/4	09:00-11:00
Føresvik ved idrettsplass, Bokn	Lørdag 5/4	14:00-16:00
Slåttevik ved frisør, Tysvær	Lørdag 12/4	09:00-11:00
Vikedal ved småbåthavna, Vindafjord	Lørdag 12/4	14:00-16:00

Det vil også bli mobilt mottak to lørdager i september på disse stedene. Følg med på våre nettsider og i lokalmedia.

HIM
Haugaland
Interkommunale
Miljøverk

